

DÉLMAGYARORSZÁG

SZEGED VÁROS ÉS A SZEGEDI JÁRÁS DOLGOZÓINAK LAPJA

XII. évfolyam, 222. szám

Ára: 50 fillér

Csütörtök, 1956. szept. 20.

Munkaverseny — a helyi sajtóösszefoglalók szerint

Az utóbbi napokban egyre több szó esik Szeged üzemében a munkaversenyéről. Vannak, akik azt állítják, hogy a munkaverseny bizonyos mértékig gátolja a minőség fejlesztését, s ezért lemondának annak szervezéséről. Mások viszont azt vallják, hogy a munkaverseny jó, szükséges, csupán formáit kell helyesen megválasztani. Az utóbbi vélemény a helyes, hisz számos példa azt mutatja, hogy hiba lenne a szocialista munkaverseny szervező és nevelő hatásának lebecsülése. Az elmúlt évek során a versenyben résztvevők között tehetségek bontakoztak ki, akik anyagi és erkölcsi megbecsülésben is részesültek, s ma már vannak egyes szakmáknak olyan kiválóságai, akiket ismer és szeret az egész ország. Való igaz az, hogy a munkaversenyyel sokszor sablonosan, nem egy esetben bürokratikus foglalkoztunk Szeged üzemében is, csupán az volt a fontos, hányan vesznek részt a versenyben. Számos példával lehet igazolni, hogy ezt a havonkénti kötelező vállalást a dolgozók feleslegesnek tartották, sokszor rábízta a szak-szervezet bizalmiakra a számadatok beírását. A Szegedi Textilművekben, de a Szegedi Ruhagyárban és a Konzervgyárban is arra törekedtek, hogy a versenyben a dolgozók minél nagyobb százaléka részt vegyen, s ezt írásban, a kollektív szerződésben le is fektették. Az értékelések régi, megszokott formája már elavult, hisz egy-két ember került mindig az első helyre — a tömeg viszont, amely csak egy-két százalékkal teljesítette túl a száz százalékot, soha nem részesülhetett még erkölcsi megbecsülésben sem. Igaz az, hogy a számaiékek hájszólása közben sok esetben megfélekedtünk a minőségről, azok jártak jól, akik nem a jó munkára, hanem a gyors munkára törekedtek. Az anyagi érdekelt-ség e gyors munkáknál volt kézzelfogható, hisz például a Szegedi Vasöntődeben jóval többet keresett az a dolgozó, aki 160 százalékos teljesítménye mellett igen sok selejtet is gyártott, mint az, aki kevés selejttel 110 százalékos teljesítést. Ez azzal magyarázható, hogy a kártérítési összeg nem haladhatja meg a dolgozó egy havi keresetét, az 15 százalékos, s így a magas százalék után járó bér mindig magasabb lett néhány forinttal, mintha kevesebb selejtet teljesített volna, kevesebb százalékkal.

Mindezen hibák mellett az a véleménye

a szegedi dolgozóknak is: helytelen, ha elhanyagoljuk a tervek teljesítésére mozgósító versenyt. Új, helyi formákat kell keresni, melyek elsősorban is a versenyben lévő erkölcsi és anyagi megbecsülést is biztosítanak. Úgy mondják, ha egy üzemben a dolgozóknak csak 30—40 százaléka venne részt szívvel-lélekkel a munkaversenyben és azokat érdemben jutalmazzuk anyagilag és erkölcsileg, akkor példájukra a többi munkás is bekapcsolódna majd e nemes vetélkedésbe, mely a tervek teljesítése mellett a minőséget is célul tűzi ki. Erre igen jó példa a Textilművek esete, ahol az anyagtakarékoságra verseny kezdődött, s ma már a dolgozók többsége részt vesz benne. Az üzem igen helyesen, úgy határozott, hogy azok, akik az anyaggal dolgoznak — tehát maguk a munkások — kapják meg a felsőbb szervek által biztosított célprémiumukat negyedévenként az öt, év végén pedig a 20 ezer forintot. E kezdeményezéshez hasonlólt más üzemekben is találni lehet. Beszélnek például arról is, hogy az üzem önállóságának növelése nagyban biztosítaná a munkaversenyben résztvevők számának növekedését is, hisz így anyagi érdekelttség is fűződne a tervek teljesítéséhez, a minőség növeléséhez. Ha a terven felüli nyereséget az üzemek a munkások igényeinek megfelelően használják fel — gondolunk itt házak építéséhez —, akkor többen harcolnak majd azért, hogy a tervteljesítés mögött minőségi emelkedés is mutatkozzon. A minőségi bérezés is nagyban hozzájárul a munkaverseny új alapjainak megteremtéséhez. Így a dolgozók zöme részesei anyagi és erkölcsi megbecsülésben, olyanok is, akik csak néhány százalékkal teljesítik túl a normákat, de akiknél e kevés túlteljesítés is többet jelent, mert minőségi munkát adnak ki kezükből.

Az üzemi szakszervezeti vezetőknek a dolgozók igényeit kell figyelembe venni a munkaversenyek szervezésénél, értékelésénél. Igen sokan adhatnak hasznos javaslatot ehhez, hisz minden üzemben egynemű a vélemény: a munkaversenyt a helyi sajtóösszefoglalók megfelelően kell kialakítani, azt elhanyagolni, megszüntetni nem szabad. Az ilyen igényt figyelembe kell venni, s már most meg kell kezdeni a tanácskozást, a vitát, hogyan lehetne Szeged egyes üzemében a helyi adottságoknak megfelelő munkaversenyt kialakítani.

Deszken is kibontakozóban vannak az egyszerűbb termelői társulások

Az újságok szeptember 9-én hozták nyilvánosságra a Minisztertanács határozatát a mezőgazdasági szövetkezeti mozgalom fejlesztéséről. Ennek a nagy jelentőségű határozatnak második része a földművelőszövetkezeti mozgalom kiszélesítésével foglalkozik és nagy segítséget ad az egyszerű termelői társulások újabb formáinak kialakításához.

Most, tíz nappal a határozat megjelenése után, megnéztük

mit tesznek Deszken

a már működő egyszerű termelői társulások megszilárdítása, valamint újabb formáinak létrehozása érdekében.

Szűcs Tibor, a helyi földművelőszövetkezet ügyvezetője elmondta, hogy Deszken, a földművelőszövetkezet keretében már több esztendője működik egy rizstermelő szakcsoport 18 taggal 55 katasztrális hold területen. A szakcsoport tagjai a földművelőszövetkezet segítségével eredményesen gazdálkodnak. Az idén is mintegy 18 mázsa holdankénti átlagtermésre számíthatnak. A földművelőszövetkezet támogatása mutatkozik meg abban is, hogy 8 forint aratási előleget ad kilonként a szakcsoportnak, s a szabadrizst magas áron, korlátlan mennyiségben átveszi a tagoktól. A szakcsoportnak nem kell tehát az eladásra szánt rizzzel piacoznia, a földművelőszövetkezet segítségével van az értékesítésben is.

— Mennyi szabadrizsre kötötték szerződést az idén? — kérdezzük az ügyvezetőt.

— Eddig már mintegy 60 mázsa, — válaszolja, majd így folytatja tovább: — A szakcsoport rizsét nyolc százalékos ha-

szonnal áruljuk, s az értékesítésre átvett áru egy részét itt, a deszki földművelőszövetkezet boltjaiban hozzuk forgalomba, a többi pedig a környező községek földművelőszövetkezeteinek adjuk át.

Megtudtuk azt is, hogy a deszki földművelőszövetkezet nemcsak a meglévő rizstermelő szakcsoportot támogatja, segíti, hanem az újabb,

egyszerű társulási formák

létrehozásában is tevékenykedik. A községben például mintegy 25 termelő bízta meg a földművelőszövetkezetet azzal, hogy 66 katasztrális hold földre a nevéükben kössön szántási szerződést a Deszki Gépállomásal.

Ugyanakkor tervbe vette a földművelőszövetkezet igazgatósága azt is, hogy társulásba tömöríti a község kósárkötő dolgozó parasztjait. Deszken ugyanis számos paraszteszalád a téli hónapokban fűzveszőfonással foglalkozik. Kúrályhegyi János, Török András, Muhari Márton, Dékány György és még többen mások, szinte művészei a kósárkötésnek. Ha ezek a dolgozó parasztek társulásba tömörülnek, a földművelőszövetkezet nemcsak a fűzveszőbeszerzésben tud segítségükre lenni, hanem áruikat bármilyen nagy tételben értékesíti is.

A Minisztertanácsnak ez a nagy jelentőségű határozata megszabja azt is, hogy „a földművelőszövetkezetek értékesítő tevékenységét felváltató tevékenységük eddigi tapasztalataira

támaszkodva erőteljesen ki kell szélesíteni és el kell érni, hogy a földművelőszövetkezetek tagjai értékesítő szövetkezeteivé is váljanak“.

Deszken erre is megvan minden lehetőség, hiszen a község lakosságának 30 százaléka földművelőszövetkezeti tag és majdnem mindenki salátatermelő. Az idei tavaszon például

másfél millió fej salátát

szállítottak el a környező nagyobb városokba és az ipari vidékekre. Ha a primóráruk termelésének további fokozásával a földművelőszövetkezetben rejlő erőt még jobban megismerhetik a deszkiek, ha a tagság ragaszkodása még nagyobb lesz a szövetkezés iránt és ha a szakcsoportok és szakszövetkezetek száma is gyarapszik, akkor ezek az alacsonyabb termelői társulások egyszerű iskolák lesznek a még egyénileg gazdálkodók számára a termelőszövetkezeti út megtalálásához.

Miről írjon a Délmagyarország?

Ankét a szerkesztőségben

A szerkesztőségünk klubhelyiségében (Lenin u. 11. J. em.) szeptember 21-én, pénteken délután 5 órai kezdettel ankétot tartunk „Miről írjon a Délmagyarország?” címmel. Lapunk minden olvasóját, levelezőjét, tudósítóját szívesen látunk ezen az ankéton.

Mal számunkból:

Dózsa-szobor tervek Szegeden (2-es oldal)

Nyilatkozat az írói felelősség kérdésében (3-as oldal)

Tervezés közben (3-as oldal)

Felosztják a Gedót

Új lakótelep létesül Felsőváros legmagasabb részén

A tudósok, akik a település-történettel foglalkoznak, bizonyára mindig értetlenül gondolnak arra a helyzetre, ami 20—30 évvel ezelőtt Szegeden kialakult. Míg a városvédő körtöltéseken belül hatalmas lakatlan területek voltak, a házat építő kisembereket a körtöltésen kívüli telepeken helyezték el. Lassan azonban érik a terv a körtöltésen belüli

„fehér foltok”

a lakatlan területek betelepítésére. Az első ilyen terv a Gedó — Felsőváros legmagasabb, az Adriai-tenger szintje fölött 80 méterre fekvő területének — rendezésére és betelepítésére vonatkozóan már el is készült. Ez a terület, amely a Csongrádi sugárút és a Tölgyes utca, valamint a Gyevi-sor és a Lomnici utca között terül el, mintegy 18 hektáron, részben állami, részben pedig magántulajdonban van. Egy földmérő munkaközösség készít most a kisajátítási tervet, amelynek alapján felosztják a Gedót körülbelül

Északi körút

— Szeged tervezett harmadik körútjának egy része. Ez a körút folytatódna majd az Óthalmi úton túli erdőn keresztül. Itt tehát egy egészséges, a talajvíztől nem befolyásolt, kedvező magasságú lakóterület alakulna ki. Ez a terület közlekedési szempontból is előnyös helyen fekszik, hiszen a Vásárhelyi sugárút felől a villamos, a Csongrádi sugárút felől pedig az autóbusz közelíti meg. A tanács az új területen kialakított házigatlanokat úgynevezett kis-közvetítésű, kétgyomú javított földúttal és gyalogjáróval, sarki közkifolyókkal, villanyvilágítással és utcái nyílt csatornával kívánja egyelőre ellátni.

Új lakóterület

280 négyszögöles ingatlanait október 1 és 5 között adja ki az igénylőknek a II. kerületi Tanács vkg osztálya. Az ingatlanokért négyszögölenként 6 forintot kell fizetni, mégpedig a telek árának egynegyed részét a juttatáskor, a többi pedig két év alatt fél-évenkénti részletekben. Az új ingatlanokon záros határidőn belül meg kell kezdeni és be is kell fejezni az építkezést. Az építkezések a tervek szerint tavasszal kezdődnek szabályos építési engedélyek alapján és két év alatt az ingatlanokat be kellene építeni. Ezen a lakóterületen minden új ingatlan-tulajdonosnak legalább egyszobás öszkomfortos, szabadon álló földszintes házat kell építeni. Ilyen módon egy egységes, városrendezési szempontból harmónikus lakóterület alakul ki a Gedó helyén.

Bulganyin:

A Szovjetunió kormánya hajlandó egy kormányfői értekezleten részt venni a szuezi kérdés rendezése érdekében

Moszkva (TASZSZ): Kingsbury Smith, az International News Service amerikai hírügynökség alelnöke és vezérigazgatója táviratot intézett N. A. Bulganyinhoz, a Szovjetunió Minisztertanácsának elnökéhez és kérte, válaszoljon több, a Szezi-csatorna problémájával összefüggő kérdésre.

Az alábbiakban közöljük N. A. Bulganyin válaszait Kingsbury Smith kérdéseire.

KÉRDÉS: A közép-keleti háborús veszély elhárítása érdekében hajlandó-e a Szovjetunió kormánya haladéktalanul részt venni egy államfői szinten tartandó találkozóon Egyiptom, India, Franciaország, Nagy-Britannia és az Egyesült Államok és a Szovjetunió kormányfőinek értekezletén.

VÁLASZ: A szovjet kormány már állást foglalt amellett, hogy a szuezi kérdést igazságosan, békésen, tárgyalások útján kell megoldani. Hogy elősegítse e kérdés ilyen megoldását, a szovjet kormány hajlandó részt venni Egyiptom, India, Franciaország, Nagy-Britannia, az Egyesült Államok és a Szovjetunió kormányfőinek értekezletén.

KÉRDÉS: Úgy véli-e Ön, hogy az említett hatalmak vezetőinek értekezlete békés megoldást tudna találni a szuezi kérdésre, olyan megoldást, amely egyfelől megőrizné Egyiptom szuverenitását, másfelől pedig biztosítaná a csatornán való hajózás szabadságát az egész világ hajói számára?

VÁLASZ: Kétségtelenül lehetne találni ilyen békés megoldást a szuezi kérdésre. Mint ismeretes, Egyiptom kormánya már kifejezésre juttatta, hogy hajlandó a többi érdekeltektől állammal együtt felülvizsgálni az 1888. évi konstantinápolyi egyezményt és egyezményt kötni a csatornán való hajózás szabadságára vonatkozólag. Egyiptomnak ez a javaslata megnyitja az utat a szuezi

kérdés békés rendezéséhez. Magától értetődik, hogy a csatornán való szabad hajózásra vonatkozó megfelelő egyezményt végeredményben úgy kell létrehozni, hogy ezt a kérdést megvitatják egy széleskörű nemzetközi értekezleten, valamennyi érdekelt állam részvételével.

KÉRDÉS: Ha az említett hatalmak vezetői megegyezésre tudnának jutni a Szezi-csatorna kérdésének rendezéséről, hajlandó lenne-e a Szovjetunió kormánya ezt az egyezményt ratifikálás végett az Egyesült Nemzetek Szervezete elé terjeszteni?

VÁLASZ: A szovjet kormány nem ellenezné, hogy

ezt az egyezményt az ENSZ elé terjesszék.

KÉRDÉS: Mennyi időn belül volna hajlandó részt venni a Szovjetunió kormánya a fent említett találkozóon és az Ön véleménye szerint hol volna jó megtartani azt?

VÁLASZ: A Szovjetunió kormánya a résztvevők számára bármely alkalmas időpontban és bármely elfogadható helyen hajlandó részt venni egy ilyen találkozóon, ha az összes említett hatalmak hajlandók a szóbanforgó találkozóra.

Alkalmas hely lehetne például Genf, természetesen akkor, ha a svájci kormány ehhez hozzájárul.

Megtekintették a szegedi klinikákat a román orvos-vendégek

A Szegeden tartózkodó orvosdelegáció szerdán délelőtt az Orvostudományi Egyetem kutató- és gyógyintézetében tett látogatást dr. Kenyeres Ferenc, a Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika adjunktusa és dr. Berkes Pál a Városi Tanács egészségügyi osztályának szakorvosa vezetésével. A Bőrgyógyászati Klinikán dr. Sipos Károly docens fogadta a vendégeket és megmutatta a klinikát. A Belgyógyászati Klinika kisebb fogadást adott a román vendégek tiszteletére, ahol dr. Kelemen Endre adjunktus, dr. Petri Gábor, dr. Berkessy László professzor és ifj. Hetényi Géza, az élettan megbízott professzora válaszolt a kérdésekre.

A román orvosdelegáció ezután megtekintette a Belgyógyászati Klinika röntgen osztályát, majd az Európá-hírű szív- és érsebészeti osztályát, valamint a haemodionális és gastro-entorológiai (kémiai vizsgálatok) laboratóriumait. A klinika valamennyi osztályát dr. Petri Gábor professzor mutatta be a román orvosoknak, akik több fiatal klinikai orvost megihívtak látogatásra Temesvár gyógyintézetébe. A Sebészeti Klinikán dr. Jáky Gyula professzor fogad-

ta és vezette végig a hatalmas intézetben a kedves vendégeket. Dr. Bulbuca professzor az urológiai osztályon időzött hosszan, míg a többiek a vérellátó és a gyógytorna intézetekben tettek látogatást. Dr. Jáky Gyula bemutatása intézte gazdagon és izléseben berendezett könyvtárát is, ahol nagy meglepéssel szemléltek a román orvos-vendégek a haladó magyar orvostudomány, az 1848-as magyar szabadságharc hősei orvosi elvesztettnek hitt, hiteles portréit. A szivélyes vendéglátás és látogatás a klinika előtti fényképfelvételekkel ért véget, majd a Szülészeti és Nőgyógyászati Klinikán rendezett ebéden vettek részt a román vendégek, ahol a belépéskor dr. Batizfalvy János professzor, az intézet igazgatója fogadta a vendégeket.

A szerda délutáni órákban még több egyetemi intézetet látogattak meg a román orvosdelegáció tagjai, majd este a Szegedi Nemzeti Színházban megtekintették a Hoffmann meséi című opera előadását. Ma reggel Hódmezővásárhelyre és Szentendre utaztak a román vendégek. Csongrád megye egészségügyi intézeteinek látogatására,